

**АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ПІВДЕННО-ЗАХІДНЕ МІЖОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ
ВІДДІЛЕННЯ АНТИМОНОПОЛЬНОГО КОМІТЕТУ УКРАЇНИ**

**РЕКОМЕНДАЦІЇ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ**

«21» квітня 2023 року

м. Хмельницький

№ 72/02 - рк/к

Про надання рекомендацій щодо припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції

Адміністративна колегія Південно-західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (далі - Відділення), розглянувши матеріали заяви ФОП Бойка О.В. від 21.02.2022,

ВСТАНОВИЛА:

1. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДІЇ

- (1) Відділенням на виконання доручення Антимонопольного комітету України від 21.02.2022 № 8-01/2376 розглянуто заяву фізичної особи-підприємця Бойка Олександра Віталійовича від 21.02.2022 (вх. від 22.02.2022 № 72-01/10-АМ) ([REDACTED]) (далі – ФОП Бойко О.В., Заявник) щодо встановлення акціонерним товариством «Вінницяобленерго» (далі - АТ «Вінницяобленерго», Товариство) додаткових вимог у технічних умовах стандартного приєднання до електричних мереж установок на об'єкті – басейні який знаходиться за адресою - [REDACTED]. При цьому, за даною адресою вже приєднаний до електричних мереж публічно-розважальний комплекс «Панорама», який належить Заявнику.
- (2) На адресу АТ «Вінницяобленерго» було надіслано вимогу про надання інформації від 22.07.2022 № 72-02/1497.
- (3) Листом від 08.08.2022 № 08/14-11583 (вх. від 09.08.2022 №72-01/1023) АТ «Вінницяобленерго» надало Відділенню відповідь на дану вимогу.
- (4) На адресу АТ «Вінницяобленерго» було надіслано вимогу про надання інформації від 12.08.2022 № 72-02/1616.
- (5) Листом від 22.08.2022 № 08/14-12415 (вх. від 25.08.2022 №72-01/1105) АТ «Вінницяобленерго» надало Відділенню відповідь на дану вимогу.
- (6) Листом від 28.09.2022 №8/14.1-174-22 (вх. №72-01/1609 від 02.12.2022) Управління Держенергонагляду у Вінницькій області надало Відділенню відповідну інформацію.
- (7) В результаті аналізу вищезазначеної інформації, Відділенням виявлено обставини, які свідчать про наявність у діях ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50, частиною першою статті 13 Закону України “Про захист економічної конкуренції” – зловживання монополюючим (домінуючим) становищем на ринку надання послуги з приєднання електроустановок до електричних мереж системи розподілу електричної енергії в територіальних межах

Вінницької області в межах розташування системи розподілу електричної енергії, що перебуває у власності АТ «Вінницяобленерго» та електричних мереж інших власників, які приєднані до мереж ліцензіата (з якими укладені відповідні договори згідно із законодавством) у вигляді дій, що можуть призвести до ущемлення інтересів споживача, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

2. СУБ'ЄКТ ГОСПОДАРЮВАННЯ, ЯКОМУ НАДАЮТЬСЯ РЕКОМЕНДАЦІЇ

- (8) АТ «Вінницяобленерго» є юридичною особою. Місцезнаходження юридичної особи: [REDACTED]. Ідентифікаційний код юридичної особи - [REDACTED].
- (9) АТ «Вінницяобленерго» є суб'єктом господарювання у розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції».
- (10) Відповідно до рішення Загальних зборів акціонерів від 25.04.2019 змінено тип та найменування Товариства, а саме: з публічного акціонерного товариства «Вінницяобленерго» на акціонерне товариство "Вінницяобленерго". Дата внесення даних щодо суб'єкта в Єдиний державний реєстр юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань - 02.05.2019.
- (11) Місцем провадження господарської діяльності із розподілу електричної енергії АТ «Вінницяобленерго» є територія Вінницької області в межах розташування системи розподілу електричної енергії, що перебуває у власності АТ «Вінницяобленерго» та електричних мереж інших власників, які приєднані до мереж ліцензіата (з якими укладені відповідні договори згідно із законодавством).
- (12) Відповідно до статті 2 Закону України «Про захист економічної конкуренції» цим Законом регулюються відносини органів державної влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю із суб'єктами господарювання; суб'єктів господарювання з іншими суб'єктами господарювання, із споживачами, іншими юридичними та фізичними особами у зв'язку з економічною конкуренцією. Цей Закон застосовується до відносин, які впливають чи можуть вплинути на економічну конкуренцію на території України.

3. ВИЗНАЧЕННЯ РИНКУ ТА СТАНОВИЩА СУБ'ЄКТА ГОСПОДАРЮВАННЯ НА РИНКУ

- (13) Визначення становища АТ «Вінницяобленерго» на ринку надання послуги з приєднання електроустановок до електричних мереж системи розподілу електричної енергії здійснювалась відповідно до вимог Законів України «Про Антимонопольний комітет України», «Про захист економічної конкуренції» та Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України від 05.03.2002р. № 49-р, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 01.04.2002р. за № 317/6605 (далі - Методика), з урахуванням пункту 2.2 Методики.

3.1 Визначення об'єкта аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища на ринку

- (14) Відповідно до пункту 3.1 Методики об'єктами аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища є: суб'єкт господарювання; група суб'єктів господарювання; конкретний товар (продукція, роботи, послуги), який випускається, постачається, продається, придбавається (використовується, споживається) цим (цими) суб'єктом (суб'єктами) господарювання.
- (15) **Об'єктами аналізу** щодо визначення монопольного (домінуючого) становища є:
 - АТ «Вінницяобленерго» - оператор системи розподілу;

- конкретним товаром, який надається АТ «Вінницяобленерго» - послуга з приєднання електроустановок до електричних мереж системи розподілу електричної енергії, що перебуває у власності або господарському відданні АТ «Вінницяобленерго».

3.2 *Визначення переліку товарів та основних продавців, покупців цих товарів щодо яких має визначатись монополъне (домінуюче) становище*

- (16) Відповідно до пункту 4.1 Методики, перелік товарів, щодо яких має визначатись монополъне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання, складається з товарів (товарних груп), які обертаються в Україні чи на відповідній частині її території і мають для продавців (постачальників, виробників) покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи).
- (17) Визначення ознак одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи) здійснюється, виходячи з подібності, зокрема: споживчих характеристик, умов споживання, умов реалізації та цін.
- (18) Згідно з пунктом 82 частини першої статті 1 Закону України «Про ринок електричної енергії», система розподілу електричної енергії (надалі - система розподілу) - система ліній, допоміжного обладнання, обладнання для трансформації та перемикань, що використовується для розподілу електроенергії.
- (19) Відповідно до пункту 58 частини першої статті 1 Закону України «Про ринок електричної енергії», оператор системи розподілу - юридична особа, відповідальна за безпечну, надійну та ефективну експлуатацію, технічне обслуговування та розвиток системи розподілу і забезпечення довгострокової спроможності системи розподілу щодо задоволення обгрунтованого попиту на розподіл електричної енергії з урахуванням вимог щодо охорони навколишнього природного середовища та забезпечення енергоефективності.
- (20) Отже, у розумінні статті 1 Закону України «Про ринок електричної енергії», АТ «Вінницяобленерго» є оператором системи розподілу (ОСР).
- (21) Відповідно до пункту 70 частини першої статті 1 Закону України «Про ринок електричної енергії» приєднання електроустановки - надання замовнику, зокрема, оператором системи розподілу послуги із створення технічної можливості для передачі (прийняття) у місце приєднання електроустановки замовника відповідної потужності до електричних мереж системи розподілу (у тому числі новозбудованих) електричної енергії необхідного обсягу з дотриманням показників її якості та надійності.
- (22) Чинним законодавством України, що регулює діяльність у сфері розподілу електричної енергії, визначено два види приєднання до електричних мереж, а саме: стандартне та нестандартне приєднання.
- (23) Пунктом 88 частини першої статті 1 Закону України «Про ринок електричної енергії» визначено, що стандартне приєднання – приєднання електроустановки замовника до діючих мереж оператора системи розподілу на відстань, що не перевищує 300 метрів по прямій лінії від місця забезпечення потужності до місця приєднання, яке диференціюється за ступенем потужності:
 - перший ступінь - до 16 кВт включно;
 - другий ступінь - від 16 кВт до 50 кВт включно.
- (24) Відповідно до глави 2.1 розділу II Кодексу систем розподілу нестандартне приєднання - приєднання до електричних мереж електроустановки, за умов приєднання якої ступені напруги в точці приєднання та точці забезпечення потужності не збігаються та/або за умови перевищення числових значень для стандартного приєднання.
- (25) Кодексом систем розподілу визначено, що зміна технічних параметрів - збільшення величини дозволеної до використання потужності електроустановки внаслідок реконструкції чи технічного переоснащення об'єкта, підвищення рівня надійності електрозабезпечення електроустановки, зміна призначення (типу) електроустановок (споживання/виробництво електричної енергії або зберігання енергії), приєднання до внутрішніх електричних мереж споживача генеруючої установки, зміна ступеня напруги

та/або зміна схеми живлення електроустановки замовника (у тому числі з однофазної на трифазну), що здійснюється з його ініціативи відповідно до цього Кодексу.

- (26) Законом України «Про ринок електричної енергії» передбачено наступні визначення:
- послуга з приєднання електроустановок замовника до системи передачі та системи розподілу є платною послугою та надається оператором системи передачі або оператором системи розподілу відповідно до договору про приєднання;
 - ставка плати за стандартне приєднання - встановлене Регулятором на визначений строк для кожного оператора системи розподілу значення вартості послуги з приєднання 1 кВт потужності;
 - приєднання електроустановки (далі - приєднання) - надання замовнику оператором системи передачі або оператором системи розподілу послуги із створення технічної можливості для передачі (прийняття) у місце приєднання електроустановки замовника відповідної потужності до електричних мереж системи передачі або системи розподілу (у тому числі новозбудованих) електричної енергії необхідного обсягу з дотриманням показників її якості та надійності.
- (27) Частиною третьою статті 21 Закону України «Про ринок електричної енергії» передбачено, що послуга з приєднання електроустановок замовника до системи передачі та системи розподілу є платною послугою та надається оператором системи передачі або оператором системи розподілу відповідно до договору про приєднання.
- (28) Отже, послуга з приєднання електроустановок до електричних мереж системи розподілу електричної енергії є товаром, щодо якого визначається монопольне (домінуюче) становище АТ «Вінницяобленерго».

3.3 Перелік основних продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів)

- (29) Основними споживачами послуги з приєднання електроустановок до електричних мереж системи розподілу електричної енергії є суб'єкти господарювання (юридичні та фізичні) особи, які письмово або іншим способом повідомили АТ «Вінницяобленерго» про намір приєднатися до електричних мереж новозбудовані, реконструйовані та технічно переоснащені електроустановки.

3.4 Визначення товарних меж ринку

- (30) Відповідно до пунктів 5.1 - 5.3 Методики товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп), у межах якої споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого.
- (31) Формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп) здійснюється з переліку товарів, які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи), за показниками взаємозамінності, якими, зокрема, є:
- (а) подібність призначення, споживчих властивостей, умов використання тощо;
 - (б) подібність фізичних, технічних, експлуатаційних властивостей і характеристик, якісних показників тощо;
 - (в) наявність спільної групи споживачів товару (товарної групи);
 - (г) відсутність суттєвої різниці в цінах;
 - (д) взаємозамінність товарів (товарної групи) з точки зору їх виробництва, тобто здатності виробників запропонувати нові товари на заміну існуючих.
- (32) Предметом розгляду є:
- (а) постачання електричної енергії – господарська діяльність, пов'язана з наданням електричної енергії споживачеві за допомогою технічних засобів передачі та розподілу електричної енергії на підставі договору;

- (б) розподіл електричної енергії – транспортування електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами на підставі договору;
- (в) місцева (локальна) електрична мережа – приєднана електрична мережа, призначена для розподілу електричної енергії від магістральної мережі та/або електричної станції до споживача;
- (г) послуга з видачі технічних умов з приєднання електроустановок до електричних мереж системи розподілу електричної енергії;
- (д) приєднання електроустановки замовника.
- (33) Постачання електричної енергії суб'єктам господарської діяльності та фізичним особам, що використовують енергію для власних потреб, є неможливим без одночасного надання послуг із розподілу електричної енергії.
- (34) Суміжним ринком по відношенню до ринку послуг з розподілу електричної енергії є ринок надання послуги з приєднання електроустановок до електричних мереж системи розподілу електричної енергії.
- (35) Вимоги та правила, які регулюють взаємовідносини оператора системи розподілу та замовників послуг з приєднання щодо оперативного та технологічного управління системою розподілу, її розвитку та експлуатації, забезпечення доступу та приєднання електроустановок визначені Кодексом систем розподілу.
- (36) Розділ IV Кодексу систем розподілу регулює відносини, які виникають під час приєднання новозбудованих, реконструйованих чи технічно переоснащених електроустановок Замовників до електричних мереж.
- (37) Також цим розділом визначаються особливості, зокрема, стандартного та нестандартного приєднання електроустановок Замовника.
- (38) Послуга з приєднання електроустановок до електричних мереж системи розподілу електричної енергії надається під час приєднання новозбудованих, реконструйованих чи технічно переоснащених електроустановок Замовників безпосередньо до електричних мереж ОСР – АТ «Вінницяобленерго».
- (39) Суміжним ринком по відношенню до ринку послуги з розподілу електричної енергії є ринок надання послуги з приєднання електроустановок до електричних мереж системи розподілу електричної енергії.
- (40) Внаслідок технологічних особливостей надання послуги з приєднання електроустановок до електричних мереж системи розподілу електричної енергії у ОСР (АТ «Вінницяобленерго») відсутня здатність запропонувати Замовникам нові послуги на заміну існуючим. Таким чином, споживач не може перейти від споживання даної послуги з приєднання електроустановок до електричних мереж системи розподілу електричної енергії до споживання іншої, а отже, послуга з приєднання електроустановок до електричних мереж системи розподілу електричної енергії не має замінників.
- (41) За таких обставин товарними межами ринку є надання послуги з приєднання електроустановок до електричних мереж системи розподілу електричної енергії.
- (42) Таким чином, надання послуги з приєднання електроустановок до електричних мереж системи розподілу електричної енергії є товаром, щодо якого визначається монопольне (домінуюче) становище АТ «Вінницяобленерго».

3.5 Визначення територіальних (географічних) меж ринку

- (43) Відповідно до пункту 6.1 Методики, територіальні (географічні) межі ринку певного товару (товарної групи) визначаються шляхом установлення мінімальної території, за межами якої з точки зору споживача придбання товарів (товарної групи), що належать до групи взаємозамінних товарів товарної групи), є неможливим або недоцільним.
- (44) Відповідно до статті 45 Закону України «Про ринок електричної енергії», розподіл електричної енергії здійснюється оператором системи розподілу. Діяльність із розподілу електричної діяльності підлягає ліцензуванню відповідно до законодавства.
- (45) Відповідно до постанови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг від 13.11.2018 № 1414 АТ «Вінницяобленерго»

- отримало ліцензію на право провадження господарської діяльності із розподілу електричної енергії.
- (46) Місце провадження господарської діяльності із розподілу електричної енергії Товариства - є територія Вінницької області в межах розташування системи розподілу електричної енергії, що перебуває у власності АТ “Вінницяобленерго” та електричних мереж інших власників, які приєднані до мереж ліцензіата (з якими укладені відповідні договори згідно із законодавством).
- (47) Територіальні межі ринку надання послуги з приєднання електроустановок до електричних мереж системи розподілу електричної енергії мають співпадати з територіальними межами ринку розподілу електричної енергії так як ринок надання послуги з приєднання електроустановок до електричних мереж системи розподілу електричної енергії є суміжним до даного ринку.
- (48) Враховуючи викладене, територіальними (географічними) межами ринку надання послуги з приєднання електроустановок до електричних мереж системи розподілу електричної енергії є територія Вінницької області в межах розташування системи розподілу електричної енергії, що перебуває у власності АТ “Вінницяобленерго” та електричних мереж інших власників, які приєднані до мереж ліцензіата (з якими укладені відповідні договори згідно із законодавством) (далі – Територіальні межі).

3.6 Проміжок часу, стосовно якого має визначатися становище суб'єкта господарювання на ринку.

- (49) Відповідно до пункту 7.1 Методики, часові межі ринку визначаються як проміжок часу (як правило – рік), протягом якого відповідна сукупність товарно-грошових відносин між продавцями (постачальниками, виробниками) і споживачами утворює ринок товару із сталою структурою.
- (50) Заявник звернувся до Товариства з заявою про приєднання електроустановки певної потужності до Типового договору від 17.01.2022, відповідно до якої АТ «Вінницяобленерго» 31.01.2022 року було видано Заявнику технічні умови № СО-72-89 стандартного приєднання до електричних мереж електроустановок, які і є предметом заяви ФОП Бойко О.В. про порушення законодавства про захист економічної конкуренції.
- (51) Часовими межами ринку надання послуги з приєднання електроустановок до електричних мереж системи розподілу електричної енергії визначено період з січня 2022 року по лютий 2023 року.
- (52) В зазначений період структура вказаного ринку не змінювалась, оскільки була стабільною.

3.7 Визначення потенційних конкурентів

- (53) Відповідно до пункту 9.1 Методики потенційними конкурентами вважаються такі суб'єкти господарювання: які мають матеріально-технічну базу, кадри, технології тощо, але з різних причин не реалізують ці можливості; які виготовляють товари (товарні групи), що складають товарні межі ринку, але не реалізують їх на відповідному ринку; нові суб'єкти господарювання, які можуть вступити на ринок.
- (54) Так як, суміжним ринком по відношенню до ринку послуг з розподілу електричної енергії є ринок надання послуги з приєднання електроустановок до електричних мереж системи розподілу електричної енергії, в ході дослідження встановлено, що альтернативні послуги або замінні послуги відсутні, внаслідок технологічних особливостей надання послуги з приєднання електроустановок до електричних мереж системи розподілу електричної енергії, а також з огляду на обмеження, що пов'язані з територією розміщення (розташування) електричних мереж, конкуренція на ринку послуг із розподілу електричної енергії та суміжного ринку надання послуги з приєднання електроустановок до електричних мереж системи розподілу електричної енергії - відсутня, тому потенційні конкуренти у Товариства відсутні.

- (55) Так як послуга з приєднання електроустановок до електричних мереж системи розподілу електричної енергії надається під час приєднання електроустановок Замовників безпосередньо до електричних мереж АТ «Вінницяобленерго» і інші суб'єкти господарювання не можуть відповідно надати Заявнику дану послугу з приєднання електроустановок до електричних мереж системи розподілу електричної енергії.
- (56) З урахуванням викладеного, АТ «Вінницяобленерго» в Територіальних межах не має конкурентів на ринку надання послуги з приєднання електроустановок до електричних мереж системи розподілу електричної енергії, а відтак споживачі послуги з приєднання електроустановок до електричних мереж системи розподілу електричної енергії не мають можливості отримувати дану послугу з приєднання електроустановок до електричних мереж системи розподілу електричної енергії від інших суб'єктів господарювання.
- (57) Таким чином, надання послуги з приєднання електроустановок до електричних мереж системи розподілу електричної енергії в територіальних межах Вінницької області здійснюється в межах розташування системи розподілу електричної енергії, що перебуває у власності АТ «Вінницяобленерго» та електричних мереж інших власників, які приєднані до мереж ліцензіата (з якими укладені відповідні договори згідно із законодавством), здійснюється лише виключно АТ «Вінницяобленерго».
- (58) Отже, ринок надання послуги з приєднання електроустановок до електричних мереж системи розподілу електричної енергії перебуває у стані природної монополії.

3.8. Визначення бар'єрів для вступу на ринок

- (59) Відповідно до пункту 9.2 Методики, бар'єрами для вступу потенційних конкурентів на відповідний ринок є: обмеження за попитом, пов'язані з високою насиченістю ринку товарами (товарними групами) та низькою платоспроможністю покупців; адміністративні обмеження; економічні та організаційні обмеження; екологічні обмеження; нерозвиненість ринкової інфраструктури; інші обмеження, що спричиняють суттєві витрати, необхідні для вступу на певний ринок товару (товарної групи).
- (60) Відповідно до статті 1 Закону України «Про природні монополії», природна монополія – стан товарного ринку, при якому задоволення попиту на цьому ринку є більш ефективним за умови відсутності конкуренції внаслідок технологічних особливостей виробництва (у зв'язку з істотним зменшенням витрат на виробництво на одиницю товару в міру збільшення обсягів виробництва), а товари (послуги), що виробляються суб'єктами природних монополій, не можуть бути замінені у споживанні іншими товарами (послугами), у зв'язку з чим попит на цьому товарному ринку менше залежить від зміни цін на ці товари (послуги), ніж попит на інші товари (послуги).
- (61) Згідно зі статтею 5 Закону України «Про природні монополії», відповідно до цього Закону регулюється діяльність суб'єктів природних монополій у сферах, зокрема, розподілу електричної енергії.
- (62) Основними бар'єрами вступу на ринок надання послуг із розподілу електричної енергії є обмеження, пов'язані з необхідністю наявності у власності об'єктів електроенергетики (електричних станцій, підстанцій, мереж, призначених для розподілу електричної енергії від магістральної мережі та/або електричної станції до споживача) та необхідністю отримання ліцензії на здійснення діяльності із розподілу електричної енергії.
- (63) В свою чергу, ринок надання послуги з приєднання електроустановок до електричних мереж системи розподілу електричної енергії є суміжним ринком по відношенню до ринку послуг з розподілу електричної енергії та надавати відповідно послугу з приєднання електроустановок до електричних мереж системи розподілу електричної енергії має право лише суб'єкт господарювання, який надає послуги із розподілу електричної енергії та наявності у його власності (електричних станцій, підстанцій, мереж, призначених для розподілу електричної енергії від магістральної мережі та/або електричної станції до споживача) та відповідно наявна ліцензія на здійснення діяльності із розподілу електричної енергії.

- (64) З урахуванням викладеного, Товариство в Територіальних межах не має конкурентів на ринку послуг із розподілу електричної енергії, а відтак споживачі послуг із розподілу електричної енергії не мають можливості отримувати послуги із розподілу електричної енергії та відповідно отримувати послуги з приєднання електроустановок до електричних мереж системи розподілу електричної енергії від інших суб'єктів господарювання.
- (65) Отже, ринок надання послуги з приєднання електроустановок до електричних мереж системи розподілу електричної енергії перебуває у стані природної монополії.

3.9. Установлення монопольного (домінуючого) становища

- (66) Враховуючи вимоги чинного законодавства, Товариство здійснює господарську діяльність із розподілу електричної енергії у межах території, яка обмежена місцем провадження господарської діяльності, – територією систем розподілу електричної енергії такого суб'єкта господарювання, та додатково обмежені межами охоронної зони об'єктів та ліній електричного розподілу від точок приєднання до систем передавання електричної енергії, генеруючих потужностей до точок балансової належності кінцевого споживача чи іншого ліцензіата.
- (67) Отже, АТ «Вінницяобленерго» здійснює діяльність із розподілу електричної енергії та здійснює діяльність на суміжному ринку надання послуги з приєднання електроустановок до електричних мереж системи розподілу електричної енергії виключно в межах території, на якій розташовані його електричні мережі.
- (68) Внаслідок цього, АТ «Вінницяобленерго», в межах яких АТ «Вінницяобленерго» здійснює зазначену господарську діяльність, територія Вінницької області в межах розташування системи розподілу електричної енергії, що перебуває у власності АТ «Вінницяобленерго» та електричних мереж власників, які приєднанні до мереж ліцензіата (з якими укладені відповідні договори згідно із законодавством) є єдиним суб'єктом господарювання, який надає послугу із розподілу електричної енергії та послугу з приєднання електроустановок до електричних мереж системи розподілу електричної енергії.
- (69) Згідно з частиною 1 статті 21 Закону України «Про ринок електричної енергії», оператор системи передачі та оператори системи розподілу не мають права відмовити в приєднанні електроустановок замовника до системи передачі або системи розподілу за умови дотримання замовником кодексу системи передачі та кодексу системи розподілу.
- (70) Частиною першою статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» визначено, що суб'єкт господарювання займає монопольне (домінуюче) становище на ринку товару, якщо:
- (а) на цьому ринку у нього немає жодного конкурента;
 - (б) не зазнає значної конкуренції внаслідок обмеженості можливостей доступу інших суб'єктів господарювання щодо закупівлі сировини, матеріалів та збуту товарів, наявності бар'єрів для доступу на ринок інших суб'єктів господарювання, наявності пільг чи інших обставин.
- (71) Виходячи з наведеного, Товариство на ринку надання послуги з приєднання електроустановок до електричних мереж системи розподілу електричної енергії за період з січня 2022 року по лютий 2023 року в Територіальних межах мало ознаки монопольного (домінуючого) становища, оскільки на цьому ринку не мало жодного конкурента.

4 ЗАКОНОДАВЧЕ РЕГУЛЮВАННЯ

- (72) Основні умови діяльності учасників ринку електричної енергії та взаємовідносин між ними врегульовані Законом України «Про ринок електричної енергії», Законом України «Про природні монополії», Кодексом систем розподілу, затвердженого постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг від 14.03.2018 № 310 (далі – Кодекс систем розподілу, КСР),

Правилами роздрібного ринку електричної енергії, затвердженими постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 14.03.2018 № 312 (далі – Правила).

- (73) Кодекс систем розподілу визначає вимоги та правила, які регулюють взаємовідносини операторів систем розподілу (далі - ОСР), оператора системи передачі (далі - ОСП), користувачів системи розподілу (далі - Користувачі) та замовників послуг з приєднання щодо оперативного та технологічного управління системою розподілу, її розвитку та експлуатації, забезпечення доступу та приєднання електроустановок.
- (74) Скорочення, що застосовуються у цьому Кодексі, мають такі значення:
 - ОСР - оператор системи розподілу;
 - ПОЕМ - Правила охорони електричних мереж, затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 04.03.1997 № 209 (із змінами).
- (75) Відносини, які виникають під час приєднання новозбудованих, реконструйованих чи технічно переоснащених електроустановок Замовників до електричних мереж (в тому числі зміна технічних параметрів – збільшення величини дозволеної до використання потужності електроустановки) регулюються розділом IV Кодексу систем розподілу.
- (76) Пункт 4.1.8 глави 4.1 розділу IV КСР передбачає, що послуга з приєднання до електричних мереж об'єктів замовника має надаватися з дотриманням вимог ПОЕМ.
- (77) ОСР у випадку розташування електроустановок замовника в охоронних зонах електричних мереж (або наміру замовника збудувати об'єкт в охоронних зонах електричних мереж), має зазначити в технічних умовах вимоги щодо здійснення технічних заходів стосовно безпеки електропостачання та надійності роботи електричних мереж з метою дотримання правил охорони електричних мереж. У такому випадку ОСР має надати замовнику разом з технічними умовами належні обґрунтування порушення вимог ПОЕМ, а саме:
 - зафіксовані ОСР факти та обставини порушення вимог ПОЕМ шляхом оформлення акта (що складається в довільній формі) з обов'язковим зазначенням встановлених та виявлених фактів (обставин) порушення та додатка, який має містити графічне зображення виявленого порушення;
 - розрахунки (обґрунтування) та графічне зображення причин можливого порушення при будівництві об'єкта, яке базується на матеріалах заяви на приєднання та топографо-геодезичному плані існуючих електричних мереж.
- (78) Після усунення порушень вимог ПОЕМ ОСР оформляє письмову довідку про усунення порушень ПОЕМ із зазначенням здійснених заходів щодо усунення порушень.
- (79) Пунктом 4.1.37 глави 4.1 розділу IV КСР передбачено, що якщо Користувач або власник земельної ділянки має намір спорудити або реконструювати будівлі, дороги, мости, інші об'єкти архітектури, що потребує перенесення повітряних та/або підземних електричних мереж та інших об'єктів електроенергетики, Користувач або власник земельної ділянки звертається до ОСР із відповідною заявою. До заяви додається ситуаційний план об'єкта забудови. ОСР надає вихідні дані та технічні вимоги для проектування перенесення (перевлаштування) належних йому об'єктів електроенергетики не пізніше 10 робочих днів від дня реєстрації заяви або 20 робочих днів у разі необхідності погодження технічних вимог з ОСП (у зазначений у заяві спосіб обміну інформацією).
- (80) Користувач або власник земельної ділянки має розробити проект, у тому числі здійснити заходи в межах чинного законодавства з метою вирішення питань щодо відведення на користь ОСР земельних ділянок для розташування об'єктів електроенергетики, а ОСР - узгодити наданий Користувачем або власником земельної ділянки проект з оформленням технічного рішення.
- (81) ОСР на договірних засадах надає Користувачу або власнику земельної ділянки послугу з перенесення визначених проектом об'єктів електроенергетики, вартість якої визначається згідно з кошторисом (який є невід'ємною частиною відповідної проектної документації), у термін, визначений відповідно до вимог нормативних документів, що визначають строки проектування та будівництва.

- (82) Вартість розроблення проектної документації, що передається замовником ОСР, ураховується в загальній сумі вартості послуги з перенесення об'єктів електроенергетики.
- (83) Пунктом 4.2.2 глави 4.2 розділу IV КСР передбачено, що послуга зі стандартного приєднання передбачає виконання ОСР комплексу робіт, зокрема:
- розроблення та узгодження з іншими заінтересованими сторонами проектної документації на будівництво, реконструкцію та/або технічне переоснащення електричних мереж зовнішнього електрозабезпечення електроустановок замовника (до точки приєднання електроустановок замовника);
 - виконання будівельно-монтажних та пусконаладжувальних робіт.
- (84) Пунктом 4.2.3 глави 4.2 розділу IV КСР визначено, що надання послуги зі стандартного приєднання передбачає зокрема:
- підготовку ОСР проекту зовнішнього електрозабезпечення;
 - виконання ОСР будівельних робіт в електричних мережах від точки забезпечення потужності до точки приєднання електроустановок замовника;
 - подання ОСР робочої напруги в точку приєднання електроустановок замовника (на контактні з'єднання електричних мереж (межа балансової належності).
- (85) Пункт 4.7.1 глави 4.7 розділу IV КСР передбачає, що будівельні роботи з нового будівництва, реконструкції та технічного переоснащення електроустановок зовнішнього електрозабезпечення виконуються ОСР або залученими ним спеціалізованими організаціями та/або фізичними особами-підприємцями, які мають право на виконання цих робіт.
- (86) Пунктом 4.7.8 глави 4.7 розділу IV КСР передбачено, що електроустановки зовнішнього електрозабезпечення замовника, збудовані, реконструйовані чи технічно переоснащені від точки забезпечення замовленої потужності до точки приєднання об'єкта замовника, є власністю ОСР.
- (87) Правові та організаційні засади надання і використання земельних ділянок для розміщення об'єктів енергетики, встановлення та дотримання правового режиму земель спеціальних зон об'єктів енергетики з метою забезпечення безперебійного функціонування цих об'єктів, раціонального використання земель, а також безпечної життєдіяльності та захисту населення і господарських об'єктів від впливу можливих аварій визначені положеннями Закону України «Про землі енергетики та правовий режим спеціальних зон енергетичних об'єктів» (далі – Закон № 2480-VI), Земельного кодексу України, ПОЕМ.
- (88) Відповідно до частини першої статті 22 Закону № 2480-VI охоронні зони об'єктів енергетики встановлюються вздовж повітряних та кабельних ліній електропередачі та навколо електростанцій, електropідстанцій, струмопроводів і пристроїв, для забезпечення нормальних умов експлуатації об'єктів енергетики, запобігання ушкодженню, а також зменшення їх негативного впливу на людей та довкілля, суміжні землі та інші природні об'єкти.
- (89) Пунктом 5 ПОЕМ передбачено, що охоронні зони електричних мереж встановлюються:
- уздовж повітряних ліній електропередачі - у вигляді земельної ділянки і повітряного простору, обмежених вертикальними площинами, що віддалені по обидві сторони лінії від крайніх проводів за умови невідхиленого їх положення на відстань: (для повітряних ліній напругою) до 1 кВ - 2 метрів; до 20 кВ - 10 метрів; 35 кВ - 15 метрів; 110 кВ - 20 метрів; 150, 220 кВ - 25 метрів; 330, 400, 500, +(-) 400 кВ - 30 метрів; 750 кВ - 40 метрів;
 - за периметром трансформаторних підстанцій, розподільних пунктів і пристроїв - на відстані 3 метрів від огорожі або споруди;
 - уздовж підземних кабельних ліній електропередачі - у вигляді земельної ділянки, обмеженої вертикальними площинами, що віддалені по обидві сторони лінії від крайніх кабелів на відстань 1 метра.
- (90) Частиною другою статті 24 Закону № 2480-VI встановлено, що **межі охоронних та санітарно-захисних зон об'єктів енергетики зазначаються в містобудівній документації, документації із землеустрою та кадастрових планах.**

- (91) Згідно з статтею 25 Закону № 2480-VI спеціальні зони об'єктів енергетики зазначаються у схемах землеустрою і техніко-економічному обґрунтуванні використання та охорони земель адміністративно-територіальних одиниць, проектах землеустрою щодо організації і встановлення меж територій природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення, оздоровчого, рекреаційного, історико-культурного, лісогосподарського призначення, земель водного фонду та водоохоронних зон, обмежень у використанні земель та їх режимоутворюючих об'єктів, проектах землеустрою, що забезпечують еколого-економічне обґрунтування сівозміни та впорядкування угідь, проектах землеустрою щодо відведення земельних ділянок, технічній документації із землеустрою щодо встановлення (відновлення) меж земельної ділянки в натурі (на місцевості), іншій визначеній законом документації із землеустрою.
- (92) Межі спеціальних зон об'єктів енергетики зазначаються у документації із землеустрою з часу надання земельної ділянки для будівництва відповідного об'єкта та, у разі необхідності, встановлюються в натурі (на місцевості) і позначаються відповідними попереджувальними знаками.
- (93) Отже, **межі охоронних та санітарно-захисних зон об'єктів енергетики** визначаються на підставі схем землеустрою і техніко-економічному обґрунтуванні використання та охорони земель, **в містобудівній документації та кадастрових планах.**
- (94) Відповідно до статті 32 Закону № 2480-VI у межах охоронних зон об'єктів енергетики забороняється: будувати житлові будинки, будинки громадського призначення; розміщати споруди іншого призначення на меншій відстані від елементів електричних мереж, ніж встановлена нормами; складати будь-які матеріали, розпалювати вогнища, влаштовувати звалища; саджати дерева, крім кущів та саджанців з висотою перспективного росту не більше двох метрів; розташовувати автозаправні станції або сховища пально-мастильних матеріалів; влаштовувати спортивні майданчики для ігор, стадіони, ринки, зупинки громадського транспорту, проводити будь-які заходи, пов'язані з великим скупченням людей, не зайнятих виконанням дозволених у встановленому порядку робіт; запускати спортивні моделі літальних апаратів та повітряні змії; відсипати ґрунт, влаштовувати водосховища, ставки та **інші водні споруди**; влаштовувати зупинки та стоянки усіх видів транспорту (крім залізничного) в охоронних зонах повітряних ліній електропередачі напругою 330 кВ і вище.
- (95) Власникам і користувачам земельних ділянок, фізичним та юридичним особам у межах спеціальних зон об'єктів енергетики без письмової згоди підприємств енергетики, у віданні яких перебувають ці мережі, а також без присутності їх представника забороняється виконувати земляні, будівельні та інші роботи, що можуть призвести до порушення безаварійного функціонування об'єктів електричних мереж.
- (96) Пунктом 9 ПОЕМ передбачено, що у межах охоронних зон повітряних і кабельних ліній, трансформаторних підстанцій, розподільних пунктів і пристроїв без письмової згоди енергопідприємств, у віданні яких перебувають ці мережі, а також без присутності їх представника забороняється: будівництво, реконструкція, капітальний ремонт, знесення будівель і споруд; здійснення усіх видів гірничих, вантажно-розвантажувальних, землечерпальних, підривних, меліоративних, днопоглиблювальних робіт, вирубаня дерев, розташування польових станів, загонів для худоби, установа дротяного загородження, шпалер для виноградників і садів, а також поливання сільськогосподарських культур; проїзд в охоронних зонах повітряних ліній електропередачі машин, механізмів загальною висотою з вантажем або без нього від поверхні дороги понад 4,5 метра; виконання земляних робіт на глибині понад 0,3 метра, а на орних землях - на глибині понад 0,45 метра, а також розрівнювання ґрунту (в охоронних зонах підземних кабельних ліній електропередачі); риболовля, збирання рослин, влаштування водопою, заготівля льоду (в охоронних зонах підводних кабельних ліній електропередачі).
- (97) Згідно з пунктом 23 ПОЕМ контроль за виконанням ПОЕМ здійснюється енергопідприємствами.

- (98) Крім того, відповідно до статті 29 Закону № 2480-VI підприємства, які здійснюють експлуатацію об'єктів енергетики, в охоронних зонах цих об'єктів зобов'язані висувати обґрунтовані, обов'язкові до виконання вимоги власникам та користувачам земельних ділянок щодо забезпечення дотримання обмежень та обтяжень в охоронних і санітарно-захисних зонах об'єктів енергетики та передачі електричної енергії.
- (99) Відповідно до положень пункту 7.5 розділу VII Правил, припинення повністю або частково постачання електричної енергії споживачу здійснюється оператором системи за умови попередження споживача не пізніше ніж за 5 робочих днів до дня відключення у разі порушення споживачем під час виконання робіт або провадження іншої діяльності поблизу електричних мереж Правил охорони електричних мереж.
- (100) Відносини, які виникають під час приєднання новозбудованих, реконструйованих чи технічно переоснащених електроустановок Замовників до електричних мереж (в тому числі зміна технічних параметрів – збільшення величини дозволеної до використання потужності електроустановки) регулюються розділом IV КСР.
- (101) Згідно з пунктом 4.1.8 глави 4.1 розділу IV КСР послуга з приєднання до електричних мереж об'єктів замовника має надаватися з дотриманням вимог ПОЕМ.
- (102) Оператор системи розподілу, у випадку розташування електроустановок замовника в охоронних зонах електричних мереж (або наміру замовника збудувати об'єкт в охоронних зонах електричних мереж), має зазначити в технічних умовах вимоги щодо здійснення технічних заходів стосовно безпеки електропостачання та надійності роботи електричних мереж з метою дотримання правил охорони електричних мереж. У такому випадку ОСР має надати замовнику разом з технічними умовами належні обґрунтування порушення вимог ПОЕМ, а саме:
- зафіксовані ОСР факти та обставини порушення вимог ПОЕМ шляхом оформлення акта (що складається в довільній формі) з обов'язковим зазначенням встановлених та виявлених фактів (обставин) порушення та додатка, який має містити графічне зображення виявленого порушення;
 - розрахунки (обґрунтування) та графічне зображення причин можливого порушення при будівництві об'єкта, яке базується на матеріалах заяви на приєднання та топографо-геодезичному плані існуючих електричних мереж.
- (103) Після усунення порушень вимог ПОЕМ ОСР оформляє письмову довідку про усунення порушень ПОЕМ із зазначенням здійснених заходів щодо усунення порушень.
- (104) При цьому, чинними нормативними актами не передбачено включення ОСР заходів з перенесення повітряних та/або підземних електричних мереж та інших об'єктів електроенергетики, **які належать ОСР** до технічних заходів по електроустановкам Замовника, визначених в технічних умовах.
- (105) Відповідно до пункту 4.1.37 глави 4.1 розділу IV КСР, якщо Користувач або власник земельної ділянки має намір спорудити або реконструювати будівлі, дороги, мости, інші об'єкти архітектури, що потребує перенесення повітряних та/або підземних електричних мереж та інших об'єктів електроенергетики, Користувач або власник земельної ділянки звертається до ОСР із відповідною заявою. До заяви додається ситуаційний план об'єкта забудови. ОСР надає вихідні дані та технічні вимоги для проектування перенесення (перевлаштування) належних йому об'єктів електроенергетики не пізніше 10 робочих днів від дня реєстрації заяви або 20 робочих днів у разі необхідності погодження технічних вимог з ОСП (у зазначений у заяві спосіб обміну інформацією).
- (106) Користувач або власник земельної ділянки має розробити проект, у тому числі здійснити заходи в межах чинного законодавства з метою вирішення питань щодо відведення на користь ОСР земельних ділянок для розташування об'єктів електроенергетики, а ОСР - узгодити наданий Користувачем або власником земельної ділянки проект з оформленням технічного рішення.
- (107) ОСР на договірних засадах надає Користувачу або власнику земельної ділянки послугу з перенесення визначених проектом об'єктів електроенергетики, вартість якої визначається згідно з кошторисом (який є невід'ємною частиною відповідної проектної документації), у

термін, визначений відповідно до вимог нормативних документів, що визначають строки проектування та будівництва.

- (108) Вартість розроблення проектної документації, що передається замовником ОСР, ураховується в загальній сумі вартості послуги з перенесення об'єктів електроенергетики.
- (109) Отже, згідно чинного законодавства, при наданні послуги зі стандартного приєднання (збільшення величини дозволеної до використання потужності електроустановок), ОСР має керуватись положеннями пунктів 4.1.8 та 4.1.37 глави 4.1 розділу IV КСР та не висувати у ТУ безпідставні вимоги, які необхідно виконати за рахунок замовника.

5. ОЦІНКА ДІЙ СУБ'ЄКТА ГОСПОДАРЮВАННЯ

- (110) ФОП Бойко Олександр Віталійович здійснює господарську діяльність, використовуючи публічно-розважальний заклад «Панорама» за адресою [REDACTED] (zareestrovani KVED 93.29 Організування інших видів відпочинку та розваг; 55.10 Діяльність готелів і подібних засобів тимчасового розміщення).
- (111) Заявник звернувся до Товариства з заявою про приєднання електроустановки певної потужності до Типового договору від 17.01.2022 щоб отримати послуги зі стандартного приєднання (збільшення величини дозволеної до використання потужності електроустановок) до електричних мереж електроустановок на об'єкті - басейні, який мав використовуватися ФОП Бойко Олександр Віталійович в комплексі з публічно-розважальним закладом «Панорама» за адресою: [REDACTED] (далі – об'єкт Заявника).
- (112) Товариством Заявнику було видано технічні умови стандартного приєднання до електричних мереж електроустановок [REDACTED] (далі – ТУ).
- (113) В розділі I «Вимоги до електроустановок Замовника» даних ТУ, АТ «Вінницяобленерго» до даного об'єкта Заявника було висунуто вимоги стосовно наступного:
- 1.4.1 Замовнику необхідно виготовити ПКД на перевлаштування діючої ПЛ-10 кВ за рахунок коштів замовника;
 - 1.4.1.1 проектом визначити необхідність заміни існуючої опори № 41, № 42, № 43 ПЛ-10 кВ ф. № ПС 110/10 кВ «Курортна» та перенесення їх на інше місце розташування;
 - 1.4.1.2 прокласти (збудувати) ЛЕП-10кВ «нова» від опори № 41 до опори № 43 ПЛ-10 кВ ф. № ПС 110/10 кВ «Курортна» та виконати з'єднання з існуючою ЛЕП-10кВ.
 - 1.4.1.3 на ЛЕП-10кВ «нова» проектом визначити необхідність встановлення комутаційного апарату 10 кВ;
 - 1.4.1.4 проектом визначити необхідність встановлення на ЛЕП-10кВ «нова» захисту імпульсних перенапруг;
 - 1.4.1.5 демонтувати ділянку ПЛ-10 кВ ф. № ПС 110/10 кВ «Курортна» від опори № 41 до опори № 43 включно.
 - 1.5.1 систему обліку встановити в ЗКО об'єкта. Для обліку прийняти лічильник активної електричної енергії прямого включення... встановити лічильник з системою дистанційного зняття показників електричної енергії.
- (114) В свою чергу, не виконання вимог, які висунуті Товариством Заявнику у ТУ, призвело б до того, що Заявнику не було б збільшено величину дозволеної до використання потужності електроустановок та відповідно об'єкт Заявника не було б заживлено до електричних мереж Товариства. Тобто, суб'єкт господарювання не буде мати можливість використовувати об'єкт у господарській діяльності та отримувати заплановані прибутки.
- (115) СО «Хмільницькі електричні мережі» АТ «Вінницяобленерго» листом від 27.08.2021 № СО-72-952 повідомили Заявника про те, що належний йому публічний розважальний заклад «Панорама», який знаходиться за адресою [REDACTED] знаходиться в межах охоронної зони повітряної лінії електропередач, що є грубим порушенням вимог чинного законодавства України.
- (116) В даному листі вказано, що з метою запобігання можливих негативних наслідків, в тому числі з летальними наслідками, керуючись приписами статей 29, 30 Закону України «Про землі енергетики та правовий режим спеціальних енергетичних об'єктів» висунута вимога

терміново припинити порушення вимог чинним законодавства в частині охорони електричних мереж та впорядкувати дану ситуацію шляхом прийняття обґрунтованих технічних або демонтажних рішень.

- (117) Підставою надсилання АТ «Вінницяобленерго» до Заявника даного листа є те, що було виявлено порушення ним норм чинного законодавства у сфері охоронної зони повітряних ліній електропередач (ПЛ-10кВ.) у зв'язку з чим ФОП Бойко О.В. повинен був здійснити перенесення (перелаштування) повітряної лінії (ПЛ-10 кВт.).
- (118) Листами від 08.08.2022 № 08/14-11583 та від 22.08.2022 № 08.14-12415 АТ «Вінницяобленерго» надало Відділенню наступну інформацію та матеріали.
- (119) АТ «Вінницяобленерго» зазначило, що датою введення в експлуатацію публічного розважального закладу «Панорама» є дата складання Акту № 187, при цьому споживач отримав інструктаж 04.11.2015, що можна і вважати датою складання даного акту.
- (120) АТ «Вінницяобленерго» стверджує, що публічно-розважальний заклад «Панорама» знаходиться у межах охоронної зони повітряних ліній електропередач, що підтверджується викопіюванням з Робочого проекту електропостачання.
- (121) В підтвердження того, що басейн знаходиться в охоронній зоні повітряних ліній електропередач Товариство надало лише копію плану з проекту електропостачання житлового будинку [REDACTED] та викопіювання з інтернет-ресурсу www.google.com/maps з позначенням охоронної зони повітряної лінії (ПЛ-10кВ), фотографію басейну публічно-розважального комплексу «Панорама».
- (122) При цьому, у АТ «Вінницяобленерго» відсутні будь-які висновки відповідних компетентних органів, які підтверджують розташування об'єкта Заявника в межах охоронної зони повітряної лінії (ПЛ-10кВ) (наприклад, земельпорядних організацій у документації із землеустрою, інше).
- (123) Таким чином, пояснення АТ «Вінницяобленерго» щодо розташування об'єкта Заявника в межах охоронної зони повітряної лінії (ПЛ-10кВ) та викопіювання з інтернет-ресурсу www.google.com/maps і робочий проект електропостачання публічного розважального закладу «Панорама» не можуть бути взяті до уваги.
- (124) Державний енергетичний нагляд за режимами споживання електричної і теплової енергії, технічним станом та організацією експлуатації тепловикористовуючих установок та мереж суб'єктів електроенергетики, суб'єктів відносин у сфері тепlopостачання і споживачів електричної енергії здійснює Державна інспекція з енергетичного нагляду за режимами споживання електричної і теплової енергії (Держенергонагляд).
- (125) Відділенням було отримано інформацію від Управління Держенергонагляду у Вінницькій області листом від 28.09.2022 № 8/14.1-174-22 (вх. від 02.12.2022 №72-01/1609) «...виходячи зі змісту технічних умов та доданого до них листа АТ «Вінницяобленерго», заходи щодо усунення ФОП Бойко О.В. порушень ПОЕМ були включені в технічні умови стандартного приєднання з метою забезпечення дотримання Замовником вимог ПОЕМ. Контроль за дотриманням вимог пункту 5 ПОЕМ та обмежень, встановлених положеннями пунктів 8, 9 ПОЕМ та статті 32 Закону № 2480-VI покладається на оператора системи розподілу (в даному випадку - АТ «Вінницяобленерго»).
- Водночас, чинними нормативними актами не передбачено включення ОСР заходів з перенесення повітряних та/або підземних електричних мереж та інших об'єктів електроенергетики, які належать ОСР до технічних заходів по електроустановкам Замовника, визначених в технічних умовах.
- Отже, вимога АТ «Вінницяобленерго» усунути виявлені порушення ПОЕМ тим способом, який зазначений в технічних умовах, не відповідає вимогам законодавства.
- В розумінні положень чинного законодавства, зазначені електроустановки є електроустановками зовнішнього електрозабезпечення (пункт 2.1 розділу II КСР), роботи на яких, при виконанні стандартного приєднання, **виконуються ОСР за його рахунок.**
- В даному випадку зміна технічних параметрів (збільшення дозволеної потужності) виконується на класі напруги 0,4 кВ.

Включення оператором системи розподілу (АТ «Вінницяобленерго») вимог, які стосуються виготовлення ПКД на перевлаштування ПЛ-10 кВ, прокладення ЛЕП-10 кВ «нова», встановлення комутаційного апарату 10 кВ, демонтаж ділянки ПЛ-10 кВ за рахунок Замовника (ФОП Бойка О.В.) до розділу I Технічних умов стандартного приєднання «Вимоги до електроустановок замовника» не відповідає положенням зазначених нормативних актів та є безпідставним...» (мова оригіналу).

- (126) Отже, в даному випадку, при наданні послуги зі стандартного приєднання (збільшення величини дозволеної до використання потужності електроустановок), відсутня технічна необхідність виконання Замовником заходів, визначених АТ «Вінницяобленерго» в технічних умовах (виготовлення ПКД на перевлаштування ПЛ-10 кВ, прокладення ЛЕП-10 кВ «нова», встановлення комутаційного апарату 10 кВ, демонтаж ділянки ПЛ-10 кВ), а для забезпечення дотримання вимог ПОЕМ, ОСР має керуватись положеннями пунктів 4.1.8 та 4.1.37 глави 4.1 розділу IV КСР.
- (127) Таким чином, Товариство безпідставно висунуло до Заявника у розділі I ТУ вимоги, які необхідно виконати за рахунок Заявника, а виконання Заявником вимог даних ТУ могло призвести до ущемлення інтересів споживача.
- (128) Відповідно, Заявником не виконано вимоги Товариства, які були висунуті до нього у ТУ, що, в свою чергу, призвело до того, що Заявнику не було збільшено величину дозволеної до використання потужності електроустановок. Об'єкт Заявника не було заживлено до електричних мереж Товариства та, відповідно, Заявник не мав змоги здійснювати свою господарську діяльність та отримувати дохід від неї.
- (129) Ущемлення інтересів споживача в цьому випадку проявляється в тому, що при виконанні ним вищезазначених вимог, які висунені Товариством в ТУ, споживач поніс би необґрунтовані додаткові грошові витрати, сплата яких не передбачена чинним законодавством.
- (130) Такі дії АТ «Вінницяобленерго» були б неможливі за умов існування значної конкуренції на ринку надання послуги з приєднання електроустановок до електричних мереж системи розподілу електричної енергії, адже в такому випадку споживачі мали б можливість обирати між кількома виконавцями, і у разі ущемлення їх інтересів могли б обрати іншого виконавця такої послуги, який би забезпечив дотримання законних прав та інтересів своїх споживачів та надав цю послугу відповідно до вимог чинного законодавства.
- (131) За відсутності конкуренції на ринку надання послуги з приєднання електроустановок до електричних мереж системи розподілу електричної енергії споживачі не мають альтернативних джерел придбання зазначеної послуги з приєднання електроустановок до електричних мереж системи розподілу електричної енергії.
- (132) Дії АТ «Вінницяобленерго», які полягали у безпідставному висуненні у розділі I ТУ вимог до Заявника, які необхідно виконати за рахунок Заявника стали можливими через відсутність ефективного функціонування ринкового механізму із значною конкуренцією на ринку надання послуги з приєднання електроустановок до електричних мереж системи розподілу електричної енергії.
- (133) В той час, коли АТ «Вінницяобленерго» є єдиним торговельним партнером, стосунків з яким неможливо уникнути, його експлуатуюча поведінка завдає шкоду інтересам споживачів, слабка позиція яких використовується на власну користь через відсутність альтернативних джерел отримання послуги з приєднання електроустановок до електричних мереж системи розподілу електричної енергії.
- (134) Відповідно до частини першої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку є дії чи бездіяльність суб'єкта господарювання, який займає монопольне (домінуюче) становище на ринку, що призвели або можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції, або ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання чи споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (135) Згідно із частиною третьою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку забороняється і тягне за собою відповідальність згідно з законом.

- (136) Таким чином, дії АТ «Вінницяобленерго», які полягали у безпідставному висуненні у розділі I ТУ вимог до ФОП Бойко О.В. які необхідно виконати за рахунок ФОП Бойко О.В. у період з січня 2022 року по лютий 2023 року, містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, що передбачене пунктом 2 статті 50, частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку надання послуги з приєднання електроустановок до електричних мереж системи розподілу електричної енергії в територіальних межах Вінницької області в межах розташування системи розподілу електричної енергії, що перебуває у власності АТ «Вінницяобленерго» та електричних мереж інших власників, які приєднані до мереж ліцензіата (з якими укладені відповідні договори згідно із законодавством), що може призвести до ущемлення інтересів споживача, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (137) Згідно із частиною третьою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку забороняється і тягне за собою відповідальність згідно з законом.
- (138) Разом з тим, вказані дії АТ «Вінницяобленерго» не призвели до суттєвого обмеження чи ущемлення інтересів споживача на ринку надання послуги з приєднання електроустановок до електричних мереж системи розподілу електричної енергії, пов'язаних із розподілом електричної енергії та не завдали значних збитків окремим особам чи суспільству.

Враховуючи вищевикладене, з метою припинення дій, що містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, на підставі статей 7, 12¹, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктів 3, 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 № 32-р (зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482), зі змінами, адміністративна колегія Південно-західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України,

РЕКОМЕНДУЄ:

Акціонерному товариству «Вінницяобленерго» ([REDACTED]) припинити дії, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50 та частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», а саме: привести відносини з ФОП Бойко О.В. до вимог чинного законодавства у частині надання ФОП Бойко О.В. технічних умов стандартного приєднання до електричних мереж електроустановок, які відповідають вимогам чинного законодавства.

Про результати розгляду цих рекомендацій та здійснені заходи необхідно повідомити Відділення у 20 денний строк з дня їх одержання.

Відповідно до частини другої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду органами чи особами, яким вони надані.

Частинною третьою статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» передбачено, що за умови виконання положень рекомендацій у разі, якщо порушення не

призвело до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, не завдало значних збитків окремим особам чи суспільству та вжито відповідних заходів для усунення наслідків порушення, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається.

**Голова адміністративної колегії,
Голова Відділення**

Олег ФЕДОРЧУК